

האוטובוס אחרי הסינוע
הוא לא דיבר על התקרית...

חלק ניכר מתקופת אישפוזו האחרונה עשה דלרוזה כשצינור מחובר לקנה הנשימה שלו. מצבו היה קשה במיוחד בשלושת השבועות האחרונים. הוא נזקק להנשמה מלאכותית, וכתוצאה מכך לא יכול היה לדבר. את הקשר יצר בכתיבה.

גם כשמצבו היה קשה, המשיך דל-רוזה לנסות ולעודד את בני-המשפחה, ששהו כל הזמן ליד מיטתו, ואת צוות הרופאים שטיפל בו.

לפני שבועיים הטיסו צה"ל לניתוח ההשתלה בלונדון. דלרוזה נילווה הריו, גאולה ושלמה, וצוות הרופאים, הר"ר ראובן פיוזב מבית-החולים הדסה עין-זכרון והר"ר סגל מבית-החולים על-שם ש"א בתל-השומר. דלרוזה נפטר עוד לפני שניתוח ההשתלה בוצע.

בבית-החולים היה מפקיד מפקעם לפעם לדבר, כי היה קשה לו. דיברנו איתו שלוש שעות לפני שנפטר. הוא נראה כסדר, וגם הרופאים גילו אופי טיפוח, אבל לפתע חדל ליבן לפעום, סיפרה אמו, גאולה.

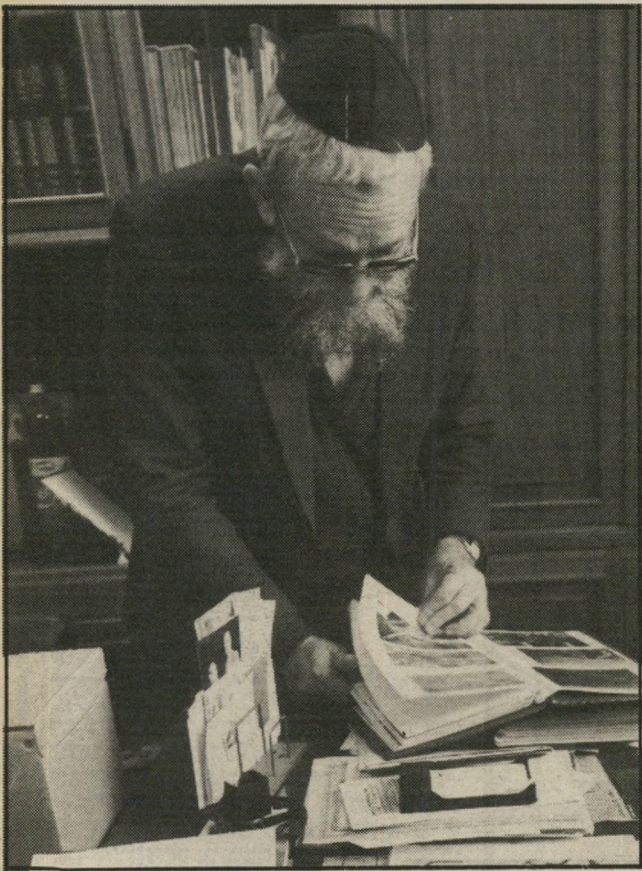
אכיו, שלמה, מוקף בבני-המשפחה שבאו להקביל את פניו בבמל-התעופה, אמר: "עד הרגע האחרון האמנתי שהוא יהיה בסדר". האב סיפר שכאשר הת-עורר בנו בבית-החולים מעלפוננו, כי קש שיביאו לו טלית ותפילין, מכיוון שחשש שאלה נשרפו באוטובוס. לבסוף הסתבר שרק התפילין לא נשרפו באו-טובוס שבער.

השבוע ישיבה המישפחה "שיבעה" בביתם הצנוע ברמת-אשכול בירושל-לים. המישפחה קיבלה החלטה שלא לרבר עם העיתונות.

בני-המשפחה ישבו על גבי מיד רונים על הריצפה, רב ישב לידם ויחד למדו רדי-גמרא.

בני הגרעין של דלרוזה ישבו ליד המיטבת, המומים מאיבן חברים, מצ-טנפים בתוך עצמם. איפה הייתם כל החדשים, שאלה-טענה אחת מבנות המישפחה.

העולם הזה פנה לדובר-צה"ל ושאל אם יש בכוננת צה"ל להעניק לדלרוזה את עיטור-הגבורה לאחר-המוות. הרובר טרם השיב.

ראשי-ישיבה הרב סופר
עדין, אציל, בעל הבעה מבווישח...

בכתה-הרובה, הוא הצליח לקפוץ החו-צה"ל.

התפילין לא נשרפו

דלרוזה בן ה-19 הובהל במצב קשה לבית-החולים הדסה בעין-זכרון, כשהוא סובל מבעיות-נשימה ומכוויות קשות. למרות זאת היה מצבו יציב. ביום השני לפציעתו נסעתי לבקר אותו. הוא זיהה אותי ואף הניד בראשו, "מספר ראשי-ישיבה, הרב סופר. מאז הגיע לביקור פעמים נוספות, אך נמנע בערו מלהיפגש עימו.

אחרי חודש בבית-החולים החליט צוות-הרופאים שיש מקום להטיסו ללונדון, לצורך השתלת לב וריאות, שכן איבריו נפגעו ללא-תקנה.

בחודש האחרון חלה הידרדרות חמורה במצבו של רב"ט דויד דלרוזה. שאיפת העשן לריאותיו גרמה לפגיעה קשה מאוד בסימפונות הקטנות. כסופו של דבר יכולנו להציע רק השתלת ריאות חדשות או לב וריאות בחו"ל, סיפר הר"ר ראובן פיוזב, מומחה להר-דמה ולטיפול נמרץ מבית-החולים הדסה בעין-זכרון למעריב. לדבריו גר-מה שאיפת העשן, גירוי כימי, שהביא לפגיעה בסימפונות הקטנות ולהת-עבות של הרפנות. הדבר גרם להפרעה בשיחרור גזים בריאות, וכתוצאה מכך להפסקה נשימתית. כתוצאה מפגיעה זו, נזקק דלרוזה להנשמה מלאכותית.

קליינולר, שניסה להציל את וייס וילדיה.

וכך סיפר: "... כשהאוטובוס הגיע למבואות הצפוניים של יריחו, התער-רדתי פתאום מהשינה וראיתי מול העיניים נחשול-אש ענקי. מיד הבנתי שמדובר בבקבוק. ישכתי בצד ימין, ליד הדלת האחורית. הדבר הראשון שעלה לי בראש היה לצאת החוצה. קפצתי דרך הדלת, וכשיצאתי ראיתי שרוב האנשים היו כבר בחוץ. היה נדמה לי שאני האחרון שיוצא מהאר-טובוס. בחוץ היו המון אנשים שרצו לכל הכיוונים. הם היו ממש בפאניקה.

ראיתי איש אחד רץ לכיוון צד הכביש, כשהראש שלו בוער והוא מנ-סה לככות את האש על-ידי התגלגלות על הארץ...

ניסיתי להתקרב כדי להתחיל לככות, ואז שמעתי פתאום צעקות מהחלק האחורי של האוטובוס. הבנתי שיש בפנים מישוה. נכנסתי פנימה והתחלתי ללכת לעבר מקור הצעקות. ספרתי את הכיסאות שאני עובר, כדי שאוכל לדעת איפה נמצאת הדלת, כשאצטרך לקפוץ חזרה החוצה.

בפנים היה הכל חשוך ומלא עשן סמיך. פתאום נתקלתי בראש של אשה עם כיסוי-ראש. ניסיתי למשוך אותה החוצה בכוח, ואמרתי לה: "בואי איתי, בואי איתי" אבל היא התנגדה בכוח וצעקה: "מה עם התינוק שלי?"

ניסיתי למשוך אותה בכוח רב יותר, אבל זה לא עזר... הבנתי שאם אני נשאר שם עוד רגע, גם אני הולך. אז החלטתי שאני בורח החוצה.

אילו היה דויד דלרוזה מספר את סיפורו, קרוב לוודאי שהסיפור היה דומה לזה של החייל קליינולר. דלרוזה נשאר.

אחרי שהצליח כבר להיחלץ מהאר-טובוס הנוער, החליט דלרוזה לחזור אליו, כדי לחלץ את מי שהיו בפנים. הוא נכנס ונשאר בתוכו, עד שבקושי הצליח להמשיך לנשום, למרות הכ-וויות הקשות שבהן לקה בכל חלקי גופו.

בכוחותיו האחרונים הצליח לשבור חלון ולצאת בערו. אלא שאז היה כבר במצב אנוש.

"הוא לא דיבר כלל על האירוע, מספר דורנו, גוטל. מעט ממה שעבר עליו הוא סיפר לאחיו אמנון.

"הוא לא אהב לספר את הסיפור הזה, ולעיתים לא היה נרדם לילות שלמים. באחת הפעמים הוא סיפר לי איך ניסה למשוך את האשה מהאר-טובוס, אך היא התעקשה. הוא שבר את החלון האחורי בצד שמאל, והוציא את הראש כדי לנשום אוויר. הידיים שלו התחילו להישרף. הוא בלע ונשם המון עשן, ואז שמע את האשה אומרת: "שמע ישראל". הוא הבין שאין מה לעשות, ולאחר שקודם לכן שבר את החלון

הוא היה תלמיד מיוחד, עדין, אציל, בעל הבעה מבווישח, וזה גילם בתוכו את כל כוחות מסירות-הנפש", אמר סופר השבוע.

דויד לא היה מן הבולטים שבבני-הביתה. תלמיד ממוצע, כזה שאינו מבריק ואינו מיועד לרבנות, אך גם לא אחד שינשור מלימודיו. במסגרת הלי-מודים היו תלמידי-הישיבה יוצאים מדי פעם לטיולים בחבריה-הארץ ובאי-זר הקרוב לישיבה. "הטיולים האלה היו אהובים עליו במיוחד", נזכר הרב סופר.

דורנו, אילעי גוטל, הצעיר ממנו בשנה, למד אף הוא באותה ישיבה. "נהגתי להתייעץ איתו כשהייתי מס-תבר ביישיבה ככל מיני ברכים. הוא היה משכנע אותי לקום לתפילה. הוא שיכנע אותי ללכת לבריה-מיצווה של אחי, למרות שלא רציתי ללכת. הוא היה לי אה גדול ביישיבה, כזה שמטיל עלי חסות ודואג לי."

בתשמ"ז סיים דלרוזה את לימודיו. בהמלצת ראשי-ישיבה פנה להמשך לימודים לישיבת קריית-ארכע, במיס-גרת "ישיבת ההסדר". אחרי כמה חר-רשים עזב את הישיבה.

סיבות-עזיבתו אינן ברורות, והרב סופר מעדיף להימנע מלפרט אותו. מכל מקום, דלרוזה החליט להצטרף לגרעיין-הנח"ל של תנועת בני-עקיבא, גרעין טעין ששהה בקיבוץ הרתי-עלומים, בדרום הארץ.

בקיבוץ עבר בחצרונת. "היכרתי אר-תו כחבר מבני-הגרעין. הוא אף פעם לא בלט במיוחד, ולא ניכרו בו תכונות של גיבור מצ'ואיטטי", מספר פני צר-פתי, חבר עלומים, שהיה חבר בגרעין אחר.

לפני שנה וחצי עזבו חברי הגרעין את הקיבוץ, כדי לשרת בצבא. דלרוזה שימש כאלחוטן. בתום תקופה היה אמור לשהות עם שאר חברי בקיבוץ בצרים. בחודש מאי 1991 אמור היה לסיים את שרותו.

"הראש שלו בער!"

ביום הראשון, ה-30 באוקטובר, בשעות הערב, יצא אוטובוס 961 מהתחנה המרכזית בטבריה בדרכו ליר-רושלים, לאורך הירדן.

דויד דלרוזה עלה לאוטובוס בדרכו לבית הוריו. בכניסה הצפונית ליריחו נתקל האוטובוס במארב, והושלכו לי-עבר שלושה בקבוקי-תבערה. האוטר-בוס התלקח מיד.

22 נוסעים היו באוטובוס. ארכעה נהרגו — רחל וייס ושלוש ילדיה. חמישה נפצעו והועברו לבתי-חולים. מרבית הנוסעים הצליחו להימלט מהאוטובוס בכוחות עצמם, אחרי שה-נהג נהג בקורירוח ופתח את הדלתות מיד אחרי שנשמע הפיצוץ. וייס וילדיה נותרו יושבים במקומם.

למחרת האירוע ראיין החייל רון

הלווייתו של דויד דלרוזה בירושלים
הוא ביקש תפילין...